

Проект
вноситься народним депутатом України
Васильченко Г.І. (посвід. № 319)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України стосовно приведення статусу Національного антикорупційного бюро України у відповідність Конституції України

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про Національне антикорупційне бюро України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 47, ст. 2051):

1) у статті 1:

а) у частині першій слова «державним правоохоронним органом» замінити словами «центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом»;

б) частину другу викласти у такій редакції:

«2. Національне бюро утворюється і здійснює свою діяльність відповідно до цього Закону.»;

2) у статті 2:

а) частину першу доповнити новими абзацами такого змісту:

«Закон України «Про Кабінет Міністрів України», Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» та інші нормативно-правові акти, що регулюють діяльність органів виконавчої влади, а також Закон України «Про державну службу» застосовуються до Національного бюро, його службовців та працівників в частині, що не суперечить цьому Закону.

Особливості взаємодії Кабінету Міністрів України з Національним бюро визначаються цим Законом.»;

3) у статті 3:

а) у пункті 6 частини першої слово «законом» замінити словами «цим Законом»;

4) у статті 4:

а) абзац другий частини третьої після слів «які стосуються» доповнити словами «організації діяльності Національного бюро, безпосереднього здійснення повноважень Національного бюро, визначених законом, або»;

б) доповнити новими частинами четвертою-шостою такого змісту:

«4. Національне бюро спрямовується і координується безпосередньо Кабінетом Міністрів України винятково у межах і у порядку, встановлених цим Законом.

5. Акти Національного бюро не можуть бути скасовані повністю чи в окремі частині Кабінетом Міністрів України.

6. Нормативно-правові акти Національного бюро набирають чинності з дня їх офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня їх офіційного опублікування.

Офіційне опублікування нормативно-правових актів Національного бюро здійснюється в газеті «Урядовий кур'єр» та Офіційному віснику України.

Інші акти Національного бюро набирають чинності з дня їх прийняття, якщо самими актами не встановлено інший строк набрання ними чинності, та доводяться до відома осіб, на яких поширюється дія таких актів, у встановленому Національним бюро порядку.

Акти Національного бюро оприлюднюються шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті Національного бюро.

Державна реєстрація актів Національного бюро Міністерством юстиції України не здійснюється.

Нормативно-правові акти Національного бюро включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів України.»;

5) у статті 5 частину третю доповнити новим абзацом такого змісту:

«Вимоги Кабінету Міністрів України щодо формування структури апарату центрального органу виконавчої влади не поширюються на Національне бюро.»;

6) у статті 6:

а) у частині першій:

слова «Президентом України» замінити словами «Кабінетом Міністрів України»;

абзац другий виключити;

б) у частині четвертій слова «указ Президента України» замінити словами «акт Кабінету Міністрів України»;

7) статтю 7 викласти у такій редакції:

«Стаття 7. Порядок конкурсного добору та призначення Директора Національного бюро

1. Директор Національного бюро призначається відповідно до результатів відкритого конкурсного добору.

Участь у конкурсі можуть брати особи, що відповідають вимогам, визначеним у частині другій статті 6 цього Закону.

Організацію та проведення конкурсного добору здійснює Конкурсна комісія з добору на посаду Директора Національного бюро (далі - Конкурсна комісія).

2. До складу Конкурсної комісії входять:

1) три особи, визначені Кабінетом Міністрів України;

2) три особи, визначені Кабінетом Міністрів України на підставі пропозицій партнерів з розвитку, які протягом останніх двох років до дня завершення строку повноважень Директора Національного бюро або до дня дострокового припинення його повноважень надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики з питань залучення міжнародної технічної допомоги, визначає перелік таких партнерів з розвитку не пізніше ніж за три місяці до завершення строку повноважень Директора Національного бюро або протягом трьох робочих днів з дня дострокового припинення його повноважень (звільнення) у порядку, встановленому цим Законом.

Кожен такий партнер з розвитку може запропонувати Кабінету Міністрів України будь-яку кількість кандидатів до складу Конкурсної комісії або погодити пропозицію спільного списку кандидатів до складу Конкурсної комісії.

Рішення про визначення членів Конкурсної комісії приймається на відкритому засіданні Кабінету Міністрів України. Таке рішення повинно містити перелік визначених членів Конкурсної комісії, а також перелік кандидатів на заміну членів Конкурсної комісії у разі дострокового припинення їх повноважень (у кількості не менше двох кандидатів, у тому числі не менше одного кандидата, запропонованого партнерами з розвитку, які протягом останніх двох років до дня завершення строку повноважень Директора Національного бюро або до дня дострокового припинення його повноважень надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції).

3. Членами Конкурсної комісії можуть бути особи, які мають бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості, суспільний авторитет, а також досвід діяльності у сфері запобігання та/або

протидії корупції. Не можуть бути членами Комісії особи, зазначені в пунктах 1-3 частини першої статті 13 цього Закону, та особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до частини першої статті 3 Закону України “Про запобігання корупції”.

4. Конкурсна комісія формується не пізніше ніж за два місяці до завершення строку повноважень Директора Національного бюро або протягом 30 днів з дня дострокового припинення його повноважень (звільнення) у порядку, встановленому цим Законом.

Конкурсна комісія вважається повноважною в разі затвердження в її складі чотирьох осіб, три з яких визначені Кабінетом Міністрів України на підставі пропозицій партнерів з розвитку, які протягом останніх двох років до дня завершення строку повноважень Директора Національного бюро або до дня дострокового припинення його повноважень надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції.

Строк повноважень члена Конкурсної комісії становить два роки з дня призначення.

Повноваження члена Конкурсної комісії припиняються достроково у разі:

- 1) подання особистої заяви про припинення повноважень члена Конкурсної комісії;
- 2) внесення Конкурсною комісією пропозиції про дострокове припинення повноважень її члена;
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;
- 4) визнання його недієздатним або безвісно відсутнім;
- 5) виявлення невідповідності члена Конкурсної комісії вимогам, визначеним цією статтею;
- 6) його смерті.

Рішення про дострокове припинення повноважень члена Конкурсної комісії приймає Кабінет Міністрів України, який при цьому визначає члена Конкурсної комісії на заміну.

5. Рішення Конкурсної комісії вважається прийнятим, якщо за нього на засіданні проголосували чотири члени Конкурсної комісії, серед яких два члени з числа осіб, визначених на підставі пропозицій партнерів з розвитку, які протягом останніх двох років до дня завершення строку повноважень Директора Національного бюро або до дня дострокового припинення його повноважень надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції.

Член Конкурсної комісії може брати участь у її засіданні дистанційно за допомогою засобів електронного зв'язку.

Засідання Конкурсної комісії відкриті для представників засобів масової інформації та журналістів. Секретаріат Кабінету Міністрів України забезпечує відео- та аудіофіксацію і трансляцію у режимі реального часу відповідних відео- та аудіоінформації із засідань Конкурсної комісії на

офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України.

Інформація про час та місце проведення засідання Конкурсної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України не пізніше ніж за 48 годин до його початку.

Організаційно-технічне забезпечення діяльності Конкурсної комісії здійснює Секретаріат Кабінету Міністрів України.

Фінансування діяльності Конкурсної комісії та її членів, у тому числі секретаріату, що утворюється для допомоги в їх діяльності, може здійснюватися за рахунок залучення міжнародної технічної допомоги.

6. Конкурсна комісія:

- 1) визначає та оприлюднює регламент своєї роботи;
- 2) визначає та оприлюднює критерії та методику оцінки кандидатів на посаду Директора Національного бюро;
- 3) визначає умови та строки проведення конкурсу, розміщує відповідне оголошення в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України;
- 4) розглядає документи, подані особами для участі в конкурсі;
- 5) проводить оцінювання професійних знань та якостей кандидата, дослідження матеріалів про кандидата;
- 6) проводить на своєму засіданні співбесіду з відібраними кандидатами;
- 7) визначає шляхом відкритого голосування з числа кандидатів, які пройшли співбесіду, одного кандидата, який згідно з обґрунтованим рішенням Конкурсної комісії має найкращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов'язків Директора Національного бюро, а також відповідає критеріям компетентності та доброчесності; вносить подання про призначення кандидата на посаду Директора Національного бюро;
- 8) оприлюднює на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України інформацію про осіб, які подали заяви на участь у конкурсі, а також інформацію про кандидатів, відібраних для проходження співбесіди, та про кандидата, відбраного Конкурсною комісією для призначення на посаду Директора Національного бюро;
- 9) проводить повторний конкурс у разі відхилення всіх кандидатів у зв'язку з їх невідповідністю вимогам, встановленим щодо посади Директора Національного бюро.

7. Конкурсна комісія вносить подання про призначення кандидата на посаду Директора Національного бюро Прем'єр-міністру, який зобов'язаний внести відповідне подання на розгляд Кабінету Міністрів України протягом 14 днів з дня його внесення Конкурсною комісією.

Прем'єр-міністр не може відмовити у внесенні на розгляд Кабінету Міністрів України подання про призначення кандидата на посаду Директора Національного бюро, визначеного Конкурсною комісією, а Кабінет Міністрів України не може відмовити у призначенні такого

кандидата на посаду Директора Національного бюро.

8. Члени Конкурсної комісії мають право:

1) збирати, перевіряти та аналізувати інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, про кандидатів на посаду Директора Національного бюро;

2) мати безкоштовний доступ до реєстрів, баз даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи;

3) брати участь у засіданнях та інших заходах, що проводяться Конкурсною комісією;

4) звертатися до кандидатів на посаду Директора Національного бюро, а також будь-яких інших фізичних чи юридичних осіб із запитом про надання пояснень, документів чи інформації, необхідних для розгляду кандидатів на посаду Директора Національного бюро;

5) з метою збору, перевірки та аналізу інформації, у тому числі з обмеженим доступом, користуватися допомогою помічників.

Помічники зобов'язані забезпечувати захист і нерозголошення персональних даних, інформації з обмеженим доступом, що стала відома їм у зв'язку з виконанням відповідних обов'язків.

9. Члени Конкурсної комісії зобов'язані:

1) забезпечувати захист і нерозголошення персональних даних, інформації з обмеженим доступом, що стала відома Конкурсній комісії, її члену у зв'язку із здійсненням повноважень;

2) брати участь у роботі Конкурсної комісії особисто без делегування своїх повноважень іншим особам, у тому числі іншим членам Конкурсної комісії;

3) не використовувати в цілях інших, ніж для виконання своїх обов'язків як членів Конкурсної комісії, персональні дані та іншу інформацію, що стала їм відома у зв'язку з участю в роботі Конкурсної комісії;

4) відмовитися від участі у зборі інформації про кандидата на посаду Директора Національного бюро, розгляді питання про такого кандидата, якщо член Конкурсної комісії перебуває чи перебував в особистих чи ділових стосунках із таким кандидатом та/або в разі наявності іншого конфлікту інтересів або обставин, що можуть вплинути на об'єктивність та безсторонність під час прийняття членом Конкурсної комісії рішення щодо кандидата на посаду Директора Національного бюро.

10. Особа, яка претендує на участь у конкурсі, подає у визначений в оголошенні строк такі документи:

1) заяву про участь у конкурсі з наданням згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до цього Закону та на обробку персональних даних відповідно до Закону України "Про захист персональних даних";

2) автобіографію, що містить: прізвище, ім'я та по батькові (за

наявності), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, громадську роботу (у тому числі на виборних посадах), членство у політичних партіях, у тому числі в минулому, наявність трудових або будь-яких інших договірних відносин з політичною партією протягом двох років, що передують дню подання заяви (незалежно від тривалості таких відносин), контактний номер телефону та адресу електронної пошти, відомості про наявність чи відсутність судимості, накладення на особу адміністративного стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;

3) мотиваційний лист, у якому особа викладає свої мотиви обрання на посаду Директора Національного бюро та своє бачення можливої майбутньої діяльності на цій посаді;

4) копію декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року, в якому було оприлюднено оголошення про конкурс, та посилання на відповідну сторінку Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

5) інші документи, подання яких передбачене цим Законом для проведення спеціальної перевірки.

Відомості з поданих відповідно до цієї статті документів мають бути оприлюднені протягом трьох робочих днів після закінчення строку подання заяв на конкурс на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України, крім відомостей, які відповідно до цього Закону віднесені до інформації з обмеженим доступом, та відомостей про контактний номер телефону, адресу електронної пошти кандидата.

Примітка. Партнером з розвитку для цілей цього Закону є іноземна держава, уряд та уповноважені урядом іноземної держави органи або організації, міжнародна організація, що надають міжнародну технічну допомогу відповідно до міжнародних договорів України».

8) у статті 8:

а) у частині першій:

у пункті 11 слова «рангів державних службовців» виключити;

доповнити новим пунктом 13-1 такого змісту:

«13-1) представляє питання діяльності Національного бюро у Кабінеті Міністрів України; має право брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу;»;

у пункті 14 слова «, а також брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях Кабінету Міністрів України» виключити;

9) у статті 26:

а) частину шосту викласти у такій редакції:

«6. Кожні два роки проводиться зовнішня незалежна оцінка (аудит) ефективності діяльності Національного бюро в порядку визначеному статтею 26⁻¹ цього закону щодо операційної та інституційної незалежності, у тому числі шляхом вибіркового аудиту кримінальних проваджень, досудове розслідування у яких здійснювалося Національним бюро та було закінчено на момент початку проведення аудиту.»;

10) доповнити новою статтею 26⁻¹ такого змісту:

«Стаття 26⁻¹. Зовнішня незалежна оцінка ефективності діяльності Національного бюро

1. Оцінку проводить Комісія з проведення зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро (далі - Комісія з проведення оцінки) у складі трьох осіб, які призначаються Кабінетом Міністрів України на підставі пропозицій партнерів з розвитку, які надають Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції.

Рішення про початок формування Комісії з проведення оцінки ухвалює Кабінет Міністрів України не пізніше, ніж за десять календарних днів до збігу дворічного строку з дати затвердження останнього звіту зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики з питань залучення міжнародної технічної допомоги, визначає перелік таких партнерів з розвитку протягом десяти календарних днів з дня ухвалення рішення про початок формування Комісії з проведення оцінки, а партнери з розвитку надають пропозиції осіб для включення до складу Комісії з проведення оцінки протягом тридцяти календарних днів з дня прийняття рішення про початок формування Комісії з проведення оцінки.

Кожен такий партнер з розвитку може запропонувати Кабінету Міністрів України будь-яку кількість кандидатів до складу Комісії з проведення оцінки або погодити пропозицію спільного списку кандидатів до складу Комісії з проведення оцінки.

Рішення про визначення членів Комісії з проведення оцінки приймається на відкритому засіданні Кабінету Міністрів України. Таке рішення повинно містити перелік визначених членів Комісії з проведення оцінки, а також перелік кандидатів на заміну членів Комісії з проведення оцінки у разі дострокового припинення їх повноважень.

Комісія з проведення оцінки вважається повноважною у разі перебування у її складі трьох осіб.

3. Членами Комісії з проведення оцінки можуть бути особи, які мають бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості, суспільний авторитет, а також мають значний досвід роботи в інших країнах чи міжнародних організаціях із здійснення досудового

розслідування, процесуального керівництва, підтримання публічного обвинувачення в суді чи здійснення судочинства у справах, пов'язаних з корупцією.

4. Не можуть призначатись членами Комісії з проведення оцінки особи, зазначені у пунктах 1-3 частини першої статті 13 цього Закону, або особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до пункту 1 частини першої статті 3 Закону України “Про запобігання корупції”.

Повноваження члена Комісії з проведення оцінки припиняються достроково у разі:

1) подання особистої заяви про припинення повноважень члена Конкурсної комісії з проведення оцінки;

2) внесення Комісією з проведення оцінки пропозиції про дострокове припинення повноважень її члена;

3) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

4) визнання його недієздатним або безвісно відсутнім;

5) виявлення невідповідності члена Комісії з проведення оцінки вимогам, визначеним цією статтею;

6) його смерті.

Рішення про дострокове припинення повноважень члена Комісії з проведення оцінки приймає Кабінет Міністрів України, який при цьому визначає члена Комісії з проведення оцінки на заміну.

5. Критерії та методику проведення зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро визначає Комісія з проведення оцінки.

Комісія з проведення оцінки забезпечує оприлюднення критеріїв та методики проведення зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро.

У разі виявлення під час проведення оцінки (аудиту) порушень законодавства, інших обставин, що можуть свідчити про вчинення дисциплінарного правопорушення працівником Національного бюро, Комісія з проведення оцінки інформує підрозділ внутрішнього контролю Національного бюро, а за наявності підстав інформує органи правопорядку.

У разі виявлення під час проведення оцінки (аудиту) обставин, що можуть свідчити про вчинення дисциплінарного правопорушення прокурором Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Комісія з проведення оцінки направляє скаргу до відповідного органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо прокурорів, а за наявності підстав інформує органи правопорядку. Про виявлені недоліки роботи прокурорів Комісія з проведення оцінки інформує суб'єктів, відповідальних за оцінювання якості роботи прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури відповідно до Закону України “Про прокуратуру”.

Члени Комісії з проведення оцінки діють незалежно та не повинні виконувати будь-які доручення, вказівки щодо змісту, результатів проведення цієї оцінки (аудиту), надані будь-якою особою.

6. Для проведення оцінки члени Комісії з проведення оцінки мають право:

1) доступу до матеріалів кримінальних проваджень, досудове розслідування у якому здійснювалося Національним бюро, іншої інформації (документів) у володінні Національного бюро, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (з урахуванням обмежень, передбачених Законом України “Про державну таємницю”);

2) проводити конфіденційні інтерв'ю з працівниками Національного бюро, прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, працівниками інших державних органів, а також іншими особами, які володіють інформацією (документами), необхідними для проведення оцінки;

3) звертатися до державних органів, будь-яких фізичних чи юридичних осіб із запитом про надання пояснень, документів чи інформації, необхідних для проведення оцінки;

4) користуватися допомогою помічників.

Члени Комісії з проведення оцінки, помічники зобов'язані забезпечувати захист та нерозголошення персональних даних, інформації з обмеженим доступом, що стали їм відомі у зв'язку із здійсненням своїх повноважень

Члени Комісії з проведення оцінки не можуть втручатися у здійснення досудового розслідування.

7. Члени Комісії з проведення оцінки на час участі у процедурі оцінки мають право на винагороду у розмірі посадового окладу Директора Національного бюро та на відшкодування витрат на проживання в Україні та переїзд, якщо член Комісії з проведення оцінки не проживає постійно в Україні, за рахунок коштів Державного бюджету України.

Виплата винагороди та відшкодування коштів, організаційно-технічне забезпечення діяльності Комісії з проведення оцінки здійснюються Секретаріатом Кабінету Міністрів України.

Фінансування діяльності Комісії з проведення оцінки, у тому числі помічників, секретаріату, що утворюється для допомоги в їхній діяльності, може здійснюватися за рахунок залучення міжнародної технічної допомоги.

8. Рішення Комісії з проведення оцінки про затвердження звіту за результатами проведення зовнішньої незалежної оцінки ефективності (аудиту) діяльності Національного бюро вважається ухваленим, якщо за нього проголосували всі члени Комісії з проведення оцінки.

Затверджений звіт за результатами оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного бюро і направляється Комісією з проведення оцінки Директору Національного бюро, Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Генеральному прокурору, керівнику

Спеціалізованої антикорупційної прокуратури протягом п'яти днів з дня його затвердження.».

11) у статті 31:

а) у частині першій:

абзац перший після слів «відкритого та прозорого конкурсу» доповнити словами «, який проводиться шляхом відкритого рейтингового інтернет-голосування громадян України»;

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Кандидатури для участі в конкурсі з формування складу Ради громадського контролю при Національному бюро подаються громадськими об'єднаннями, які здійснюють діяльність у сфері запобігання та/або протидії корупції не менше двох років та мають підтвердження реалізованих ними проектів.»;

у пунктах 2 і 3 слова «правоохоронних органів» замінити словами «органів правопорядку»;

б) у частині другій слова «Президентом України» замінити словами «Кабінетом Міністрів України».

2. У Законі України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43):

1) пункт 6 частини третьої статті 3 після слів «Голову Національного агентства з питань запобігання корупції та його заступників» доповнити словами «Директора Національного антикорупційного бюро України та його заступників»;

2) частину першу статті 91 після слів «Національного агентства з питань запобігання корупції,» доповнити словами «Національного антикорупційного бюро України,».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк із дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

